

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2026-16

9.1.2026

Tryg Forsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Utbetalt inntektstap – ikke enighet andre poster – skjæringstidspunkt lidt/fremtidig tap – skl. § 3-1 – standardforskriften § 2-3.

Forsikrede skadet seg på jobb i 2016. Han ble 100 % sykmeldt fra skadedato. Ett år senere fikk han innvilget arbeidsavklaringspenger med yrkesskadefordeler. I 2018 fremsatte forsikrede krav om dekning av inntektstap for 2016 til 2018. Foretaket utbetalte i september 2018 grunnerstatning for en uføregrad på 100 %, og inntektstap for 2017 frem til 1.10.18. Utmåling av ménerstatning skulle vurderes på et senere tidspunkt. Det var senere noe korrespondanse mellom partene angående ménerstatning, samt mulige krav om dekning av omsorgs- og pleieutgifter. I januar 2019 bestred forsikrede foretakets fastsettelse av skjæringstidspunktet mellom påført og fremtidig inntektstap til september/oktober 2018. Forsikrede viste til at det fortsatt gjensod flere erstatningsposter. Saken reiste spørsmål om foretaket kunne sette skjæringstidspunktet mellom påført og fremtidig inntektstap til foretakets ensidige utbetaling i september/oktober 2018. Nemnda bemerket at partene var uenige om en rekke erstatningsposter, og det forelå derfor ingen enighet om erstatningsoppgjøret. I tråd med HR-2024-2188-A, kunne da foretaket ikke ensidig bestemme skjæringstidspunktet mellom påført og fremtidig inntektstap ved å foreta delbetaling av erstatning for tapt inntekt. Nemnda ga forsikrede medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede skadet seg på jobb 12.5.16. Han fikk omfattende kuttskader og utviklet nerveskade med utvikling av nevropati og/eller komplekst regionalt smertesyndrom. Han ble 100 % sykmeldt fra skadedatoen.

Forsikrede fikk innvilget arbeidsavklaringspenger med yrkesskadefordeler fra 11.5.17.

Den 27.9.18 utbetalte foretaket grunnerstatning på kr 426 286 for en uføregrad på 100 %. I tillegg dekket foretaket inntektstap for 2017 og frem til 1.10.18. Foretaket utmålte ikke menerstatning, og opplyste at denne erstatningsposten ville det komme tilbake til. I brevet står det bl.a.:

Vi finner å kunne dekke skadelidtes inntektstap for 2017 og frem til 1. oktober 2018 som settes som skjæringstidspunkt.

[...]

Etter dette utbetales det erstatning til skadelidte for lidt og fremtidig inntektstap med til sammen kr 535 675. Det er ved beregningen gjort fradrag for tidligere utbetalt a-konto. Saken anses med dette som fullt og endelig oppgjort hva gjelder postene lidt og fremtidig inntektstap.

Forsikrede anmodet om oversendelse av erstatningsberegningen for grunnerstatningen, idet beløpet ved 100 % ikke stemte. Det ble også bedt om bekreftelse på dekning av advokatutgifter. Foretaket foretok en ny beregning, og deretter utbetaling av ytterligere kr 1 065 713 i grunnerstatning 5.10.18.

Forsikrede nevnte i brev av 26.10.18 mulig krav om dekning av pleie- og omsorgsutgifter ifbm. skaden. Beregningen av inntektstapet ble ikke kommentert.

I e-post 15.1.19 bestred forsikrede at skjæringstidspunktet mellom lidet og fremtidig tap skulle settes til 1.10.18. Til støtte for sitt syn, viste han til at det var flere erstatningsposter som gjensto, og det ikke forelå noen avtale i saken.

Den 6.3.19 fremsatte foretaket tilbud om menerstatning etter gruppe 2 og dekning for juridisk bistand iht. fremlagt faktura. Vedlagt tilbudet var vurdering fra rådgivende lege, hvor hun vurderte at forsikredes vmi. «mulig» ville ligge «i spennet 22 til 32/35 %». Foretaket påpekte at saken ville bli ansett som endelig oppgjort hva gjaldt spørsmålet om menerstatning dersom tilbudet om menerstatning ble akseptert.

I brev av 19.3.19 meddelte forsikrede at han ikke aksepterte erstatningstilbudet om menerstatning. Samtidig ble det igjen påpekt at skjæringstidspunktet mellom påført og fremtidig inntektstap ikke kunne settes til utbetaling av grunnerstatningen i oktober 2018. Det ble anført at forsikrede hadde krav på dekning av påført inntektstap frem til endelig oppgjør av samtlige poster. I samme skriv ble det fremsatt krav om dekning av utgifter til boligtilpasning grunnet kuldeintoleranse.

Forsikrede etterspurte i brev av 3.5.19 foretakets kommentar til forsikredes bestridelse av menerstatningstilbud i gruppe 2. Det ble i brevet også fremsatt krav om dekning av inntektstap for hele 2018, og bemerket at forsikrede ikke delte foretakets syn om at skjæringstidspunktet mellom påført og fremtidig inntektstap kunne settes til selskapets ensidige utbetaling

Forsikrede har ved en rekke etterfølgende skriv til foretaket fastholdt at skjæringstidspunktet ikke kan settes til foretakets ensidige utbetaling av grunnerstatning. Det var uenighet om inntektsforutsetningene uten skaden ved beregning av påført inntektstap.

Nav innvilget 9.1.20 menerstatning basert på samlet vmi på 72 %. Forsikrede ba om a-konto utbetaling av menerstatning basert på gruppe 6 den 13.1.20.

Den 2.7.20 fremsatte foretaket et tilbud om menerstatning tilsvarende 60 % vmi.

Forsikrede hadde fått psykiske plager som måtte utredes nærmere, og kunne derfor ikke ta stilling til foretakets tilbud. I tillegg hadde forsikrede fremsatt krav om dekning av utgifter til boligtilpasning, økt strømforbruk og merutgifter bil som følge av yrkesskaden. Forsikrede ble innvilget uføretrygd den 12.1.21.

Foretaket foretok 30.4.21 en ensidig utbetaling av menerstatning basert på 60 % vmi. Foretaket tilkjente ikke dekning av utgifter til ombygning bolig, merutgifter bil eller økt strømforbruk og opplyste at det hadde avsluttet saken.

Forsikrede svarte 3.5.21 at han ikke aksepterte at saken skulle avsluttes, og meddelte at beløpet ble mottatt som et a-kontobeløp.

I brev at 28.11.22 etterspurte forsikrede erstatningsforslag fra foretaket angående menerstatning, boligtilpasning og utgifter. Det ble også krevd dekning av advokatutgifter.

Partene har i etterkant tvistet om utgiftspostene som omhandler ombygning av bolig, merutgifter bil, og økt strømforbruk uten å oppnå enighet. I tillegg har partene vært uenige om skjæringstidspunktet mellom påført og fremtidig inntektstap, størrelse av menerstatning, og dekning av advokatutgifter.

Forsikrede har i det vesentlige anført at skjæringstidspunktet ikke kan settes til selskapets ensidige utbetaling av grunnerstatning i oktober 2018, jf. Høyesteretts dom HR-2024-2188-A. Dette da det

ikke forelå enighet om oppgjør av samtlige erstatningsposter i form av en avtale mellom partene i oktober 2018. Han var under arbeidsavklaring på dette tidspunktet, og det gikk flere år før han selv fremsatte krav om uføretrygd. Det forelå heller ikke medisinsk utredning av skaden i 2018. Verken krav om endelig påført inntektstap, fremtidig inntektstap eller endelig krav om ménerstatning var fremsatt da foretaket foretok utbetalingen av grunnerstatning i oktober 2018. I tillegg forelå det udekkede advokatutgifter. Forsikrede har gjentatte ganger klargjort at det ikke deler foretakets standpunkt om skjæringstidspunkt, og han var ikke enig i foretakets premisser for inntektstapet, jf. bl.a. brev 3.5.19. Han er berettiget til dekning av sitt påførte inntektstap frem til endelig oppgjør av samtlige poster.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at skjæringstidspunktet skjedde ved foretakets ensidige utbetaling av grunnerstatning september/oktober 2018. Saken er behandlet i tråd med avklaringene i Høyesterettsdommen, men resultatet av den konkrete vurdering blir annerledes. I dommen avsnitt 46 uttales det «Hvis det derimot ensidig er foretatt en delbetaling som partene er uenige om premissene for, foreligger det ingen endelig avklaring av hvordan erstatningsoppgjøret skal skje». I denne saken var ikke partene uenige om premissene (etter retting som følge av forsikredes kommentarer) for det endelige oppgjør av inntektstapet. På det tidspunktet var det klart at forsikrede hadde betydelig plager etter arbeidsulykken, og dette fremstod som årsaken til forsikredes uførhet. Det var åpenbart at han var 100 % arbeidsufør i et manuelt yrke, han var 52 år og det fremkom ingen opplysninger om formell utdanning. Ansvarsgrunnlag og årsakssammenheng var, i motsetning til i Høyesterettsdommen, avklart. Det forelå ikke uenighet om det faktiske oppgjøret av forsikredes påførte og fremtidige inntektstap eller premissene for dette i 2018. Det var følgelig grunnlag for å gjøre opp inntektstap, herunder utbetale full grunnerstatning. Det faktiske oppgjøret har ikke på noe tidspunkt blitt bestridt av klager. Forsikrede har uansett fått full dekning for sitt inntektstap, som må likestilles med enighet.

I etterkant av oppgjøret fremsatte forsikrede nye krav som partene ikke har lyktes å komme til enighet om. Disse var ikke en del av saken da oppgjøret ble foretatt i 2018. Omtrent tre måneder etter at inntektstapet ble gjort opp, anførte forsikrede at forskriftens § 2-3 skal forstås på en annen måte enn hva foretaket har lagt til grunn. Dette innebærer ingen innvendinger til beregningen av oppgjøret, men uenighet knyttet til hvordan bestemmelsen skal forstås. Forsikrede synes å være av den oppfatning at fordi det lenge etter oppgjør er foretatt, er gitt innsigelser til lovtolkning (oppgjørstidspunktet) samt at det senere fremsettes nye krav som partene ikke har lyktes å komme til enighet om, skal lidt inntektstap fortsette å løpe. Dette er ikke i tråd med avklaringene i Høyesterett, se bl.a. avsnitt 55.

I alle tilfeller er innvendinger til skjæringspunktet ikke nevnt av forsikrede mellom 13.1.20 og 21.1.24, og krav tilknyttet inntektstap må derfor anses bortfalt pga. passivitet. Det vises til LA-2022-64548. Foretaket hadde etter omstendighetene grunn til å regne med at kravet var bortfalt. Særlig er dette tilfellet når forsikrede har vært bistått av advokat.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om foretaket kan sette skjæringstidspunktet mellom påført og fremtidig inntektstap til foretakets ensidige utbetaling av 100 % grunnerstatning, herunder om det er tilstrekkelig at partene er enige om inntektstapet eller om de måtte være enige om oppgjøret i sin helhet.

Spørsmålet om hva som skal anses som oppgjørstidspunkt, og om foretaket ensidig kan sette skjæringstidspunkt mellom påført og fremtidig inntektstap, er relativt nylig behandlet av Høyesterett, jf. HR-2024-2188-A.

I dommen viser førstvoterende til at:

«En normal språklig forståelse av «oppgjørstidspunktet» peker mot tidspunktet for avslutning av det samlede erstatningsoppgjøret. Dette er situasjonen når det er oppnådd enighet mellom partene, eller når en tvist er løst av domstolene.

Hvis det derimot ensidig er foretatt en delbetaling som partene er uenige om premissene for, foreligger det ingen endelig avklaring av hvordan erstatningsoppgjøret skal skje. Det er da språklig sett mindre nærliggende å se utbetalingen som «oppgjørstidspunktet», og ordlyden gir liten støtte til en slik tolkning», jf. avsnittene 45 og 46.

Videre fremhever førstvoterende bl.a. at verken gjennomgang av:

«forskriftens ordlyd, forarbeider eller rettspraksis taler for at forskriften § 2-3 bestemmer et annet oppgjørstidspunkt enn det som følger av alminnelige erstatningsrettslige utmålingsregler. De alminnelige erstatningsreglene står tvert imot sterkt, og det skal en del til for å fravike dem. [...]

Tryg har argumentert med at reelle hensyn må tillegges stor vekt ved tolkningen av forskriften § 2-3. Det er pekt på at dersom en ensidig utbetaling ikke kan danne et oppgjørstidspunkt, vil skadelidte med høy inntekt ha et insentiv til å trenere erstatningsoppgjøret og bringe saken inn for domstolene for å få et så sent oppgjørstidspunkt som mulig. Dette vil virke prosessdrivende og ha uheldige samfunnsmessige virkninger, hevdes det.

Jeg er enig i at dette er et relevant hensyn, men mener det har begrenset gjennomslagskraft [...], se avsnittene 51-53.

Til dette kommer at det ville:

«skape en ubalanse mellom partene dersom selskapene ensidig skulle kunne påvirke oppgjøret ved å utbetale en del av erstatningen for inntektstap, grunnerstatningen, uten å påta seg ansvar for den andre delen i form av lidt tap. Dette kan være uheldig når de to delene av erstatning for inntektstap er innbyrdes avhengige.

I lys av rettskildebildet mener jeg at reelle hensyn klart nok ikke kan lede til at «oppgjørstidspunktet» i forskriften § 2-3 omfatter en ensidig utbetaling av erstatning for fremtidig inntektstap. Det finnes ikke noen indikasjoner i forarbeidene på at lovgiver har ønsket å fravike alminnelige erstatningsregler på denne måten». se avsnittene 55 og 56.

Slik saken er opplyst for nemnda, kan nemnda vanskelig se hva som skal begrunne at en skal fravike det klare utgangspunktet som er fastlagt av Høyesterett i dommen. Nemnda anser skjæringstidspunktet som en del av oppgjøret, og i denne saken er det flere erstatningsposter som partene ikke er enige om, herunder enkelte spesielle utgiftsposter, størrelse av ménerstatning, og dekning av advokatutgifter. Det foreligger ingen enighet om erstatningsoppgjøret, og forsikringsselskapet kan derfor ikke ensidig bestemme skjæringstidspunktet mellom påført og fremtidig inntektstap ved å foreta en delbetaling av erstatning for tapt inntekt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), Jon Einar Martinsen (bransjerepresentant), Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).